

V21 – 03/03/23

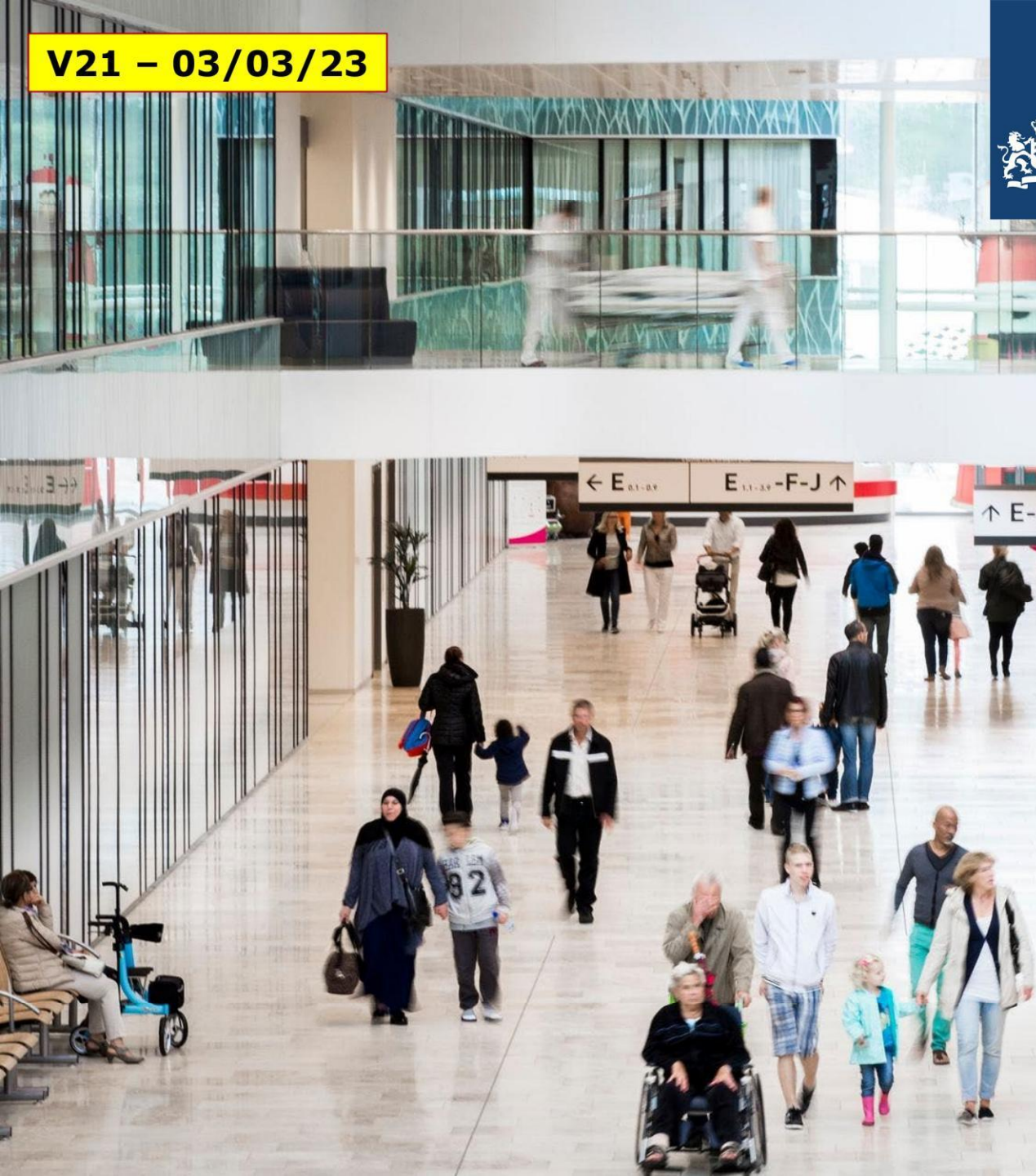
Dep. Vertrouwelijk 1439828

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Omgang resterende covid-19 adviezen

*Ten behoeve van RWIZO d.d.
7 maart 2023*

Planning besluitvorming 10 maart 2023

- Aanleverdeadline RWIZO
- RWIZO
- Aanleverdeadline MR
- **Besluitvorming MR**
- Brief over besluitvorming versturen naar Kamers
- Communicatiemoment

Vrijdag 3 maart (uiterlijk 12.00u)
Dinsdag 7 maart (11.30u – 12.00u)
Woensdag 8 maart (uiterlijk 12.00u)
Vrijdag 10 maart
Vrijdag 10 maart
Vrijdag 10 maart

NB: Over vaccinatie is apart een advies gevraagd aan het OMT-V, besluitvorming hierover gaat via MVWS. Advies van OMT-V is om in het voorjaar 2023 geen algemene hervaccinatieronde te houden. Ook niet voor specifieke doelgroepen. Communicatie hierover zal gelijktijdig plaatsvinden met de communicatie over het omgaan met de resterende COVID-19 maatregelen.

NB: Het OMT heeft apart geadviseerd over de adviezen in Caribisch Nederland. Besluitvorming hierover gaat via MVWS. De adviezen zijn grotendeels gelijk aan de adviezen voor Europees Nederland, met uitzondering van de monitoring die anders geregeld is in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Samenvatting besluitvorming omgang resterende COVID-19 adviezen

Afweging

- Aan de ene kant is er in Nederland een hoge immuniteit tegen de huidige omikron-varianten. Deze varianten leiden niet tot maatschappelijk/economische problemen of verminderde toegankelijkheid van de zorg.
- Aan de andere kant is SARS-CoV-2 nog onvoorspelbaar, is COVID-19 een risico voor medisch kwetsbaren en is er nog onduidelijkheid over post-COVID.
- In internationale context noemt de WHO Corona nog steeds een 'Public health emergency of international concern'. Omliggende Europese landen hebben nog specifieke coronamaatregelen terwijl een aantal alleen nog generieke maatregelen heeft.
- Adviezen kunnen nog nodig zijn om mensen te helpen realiseren dat zij mogelijk besmettelijk zijn en dat er mensen zijn die ernstig ziek kunnen worden van luchtwegvirussen.

Voorgestelde besluiten

Beslispunt 1 (in lijn met OMT- en MIT-advies): Vervang COVID-19 specifieke adviezen door generieke adviezen voor luchtweginfectieziekten per 10 maart 2023.

- a) Stoppen met isolatieadvies en advies voor (zelf)testen voor COVID-19. Specifiek:
- GGD-teststraten worden zo snel mogelijk gesloten. Voor het DCC-herstelbewijs moeten men naar een commerciële testaanbieder.
  - Het verstrekken van zelftesten in het onderwijs stopt per 15 maart 2023.
  - Reeds ingekochte mondneusmaskers en zelftesten blijven voor medisch kwetsbaren tot eind 2023 gratis beschikbaar.
  - Reeds ingekochte zelftesten voor minima blijven tot eind 2023 gratis beschikbaar.
- b) Vervang de COVID-19 adviezen door generieke adviezen voor luchtwegklachten* en informeer m.b.v. publiekscommunicatie:
1. Heb je luchtwegklachten* en ben je ziek? Blijf dan thuis.
  2. Heb je luchtwegklachten* maar ben je niet ziek? Vermijd contact met mensen die ernstig ziek kunnen worden door een luchtweginfectie. Als contact toch nodig is (zoals bij mantelzorg), draag dan een mondneusmasker. Overleg met je werkgever of je naar je werk kunt gaan, of dat je thuisblijft en thuiswerkt als dat mogelijk is.
  3. Als je hoest of niest, doe dat dan in je elleboog. Was vaak en goed je handen met water en zeep.
  4. Zorg voor voldoende frisse lucht in huis.

Beslispunt 2 (in lijn met OMT-advies, MIT-advies n.v.t.): Continueer geïntensiverde monitoring en surveillance vanwege de onzekerheid omtrent de ontwikkeling van het SARS-CoV-2.

Beslispunt 3 (in lijn met OMT-advies, MIT-advies n.v.t.): Laat de start van de afschaling van de A-status van COVID-19 samenlopen met internationale besluitvorming van WHO/ECDC hierover, in afwachting hiervan wordt gewerkt aan een transitieplan voor de overgang van een infectieziekte met landelijke sturing naar een infectieziekte onder lokale sturing in overleg met uitvoeringspartners.

Redenering

- In de afgelopen drie jaar heeft COVID-19 een grote impact gehad op Nederland;
- Vrijwel iedereen heeft op de één of andere manier te maken gehad met de gevolgen van het coronavirus en de verschillende ingrijpende contactbeperkende maatregelen;
- Nu, ruim drie jaar na de eerste coronabesmetting in Nederland, zijn we in een nieuwe fase beland. De transitiefase is voorbij en COVID-19 heeft de **endemische fase bereikt**;
- De **afweer** tegen ernstige COVID-19 en ziekenhuisopname door de omikronvarianten is bij de meerderheid van de bevolking **hoog** door vaccinatie en/of doorgemaakte infectie;
- Hierdoor is **testen** op grote schaal en **isolatie niet meer noodzakelijk** en is alleen voor mensen die **medisch kwetsbaar** zijn voor luchtweginfecties nog **specifieke aandacht** nodig;
- De maatregelen tegen COVID-19 kunnen zoveel mogelijk gelijk gesteld worden aan **generieke maatregelen** ter preventie van andere luchtweginfecties;
- We **leren van de afgelopen jaren** door bij klachten die passen bij een luchtweginfectie te adviseren: blijf thuis als je ziek bent en werk, in overleg met je werkgever, thuis als dat kan, kijk extra uit bij medisch kwetsbaren, nies/hoest in je elleboog en zorg voor frisse lucht.
- Dit vraagt om zorgvuldige en goed **afgestemde communicatie** en daarnaast om goede **afspraken** tussen werkgevers en werknemers over bijvoorbeeld thuiswerken bij klachten;
- Het gelijkstellen van de maatregelen voor alle luchtweginfecties is een natuurlijk moment om deze in de samenleving nogmaals goed onder de aandacht te brengen en opnieuw te bevestigen. Hiervoor zetten we heldere **publiekscommunicatie** op.
- De **voorspelbaarheid** van COVID-19-ervaringen is nog **beperkt** en daardoor blijft het voortzetten van geïntensiverde **monitoring en surveillance** belangrijk.

* Adviezen met betrekking tot het zorgpersoneel worden weer aangesloten bij vigerende professionele richtlijnen.

Overzicht OMT, MIT en uitvoeringsadviezen

	OMT-advies	MIT-advies
Endemische fase	In Nederland bereikt voor omikron	Koppel het aan internationale context
Testen bij klachten	Vervallen	Vervallen (indien endemisch)
Isolatie na positieve test	Vervallen	Vervallen (indien endemisch)
Behoud van generieke adviezen	Specifieke adviezen omzetten in generieke adviezen	Bevestig generieke adviezen als norm
Brede communicatie	Heel belangrijk	Heel belangrijk
Timing afschalen	In overleg met betrokken partijen. Hou rekening met praktische kant	Liefst in EU/internationaal verband
Extra aandacht kwetsbare groepen	Smalle definitie: alleen verhoogd risico respiratoire infectie. Mondneusmaskers blijven verstrekken. Zelftesten niet	Brede definitie: ook zij die zich kwetsbaar voelen. Optimaal toegankelijk houden PBM, zelftest en vaccinatie
Post-COVID (ook wel bekend als 'LongCOVID')	Nog veel onduidelijk maar geen aanleiding voor specifieke adviezen	Zorgen over onzekerheid Post-COVID en oplopend aantal gevallen
A-status afschalen	Vorbereidingen voor treffen, aansluiten bij internationale context	-
Monitoring en surveillance	Voortzetten geïntensiveerde surveillance	-

- › Adviezen van uitvoeringspartners komen grotendeels overeen met de MIT/OMT adviezen

Bijlage 1: Communicatie

Publiekscommunicatie

- Het OMT, MIT en uitvoeringspartners benadrukken allen het belang van heldere publiekscommunicatie bij het onder de aandacht brengen van de generieke adviezen voor luchtweginfecties.
- Daarom is – in samenwerking met de direct betrokken departementen en het RIVM – publiekscommunicatie voorbereid die mensen wijst op wat men zelf kan doen om verspreiding van luchtweginfecties te beperken om zo onder meer mensen met een kwetsbare gezondheid te beschermen.
- De publiekscommunicatie draagt bij aan de introductie van een nieuwe sociale norm, bijvoorbeeld over het thuis blijven wanneer je ziek bent door luchtwegklachten.
- De publiekscommunicatie – waarbij we de inzichten van gedragsexperts meenemen en aandacht hebben voor specifieke doelgroepen - zal kort na de communicatie over de besluitvorming op 10 maart worden gestart.
- Het gebeurt onder meer in de vorm van een serie (online) advertenties, social media posts die via de social kanalen van het Rijk en partnerorganisaties worden verspreid, websites als rijksoverheid.nl en het bij diverse media onder de aandacht brengen van dit onderwerp.
- In de zomer bekijken we hoe we de publiekscommunicatie in het najaar vorm gaan geven.

Communicatie naar andere doelgroepen

- Sectoren worden geïnformeerd over de generieke adviezen en de betekenis van de afschaffing van de corona specifieke adviezen voor de sectorenplannen en de daarin opgenomen maatregelenladders.
- Ook de interne communicatie binnen het Rijk is onderdeel van de communicatieaanpak.

Communicatie naar kwetsbaren

- De afgelopen jaren is er steeds goed contact geweest met belangengroepen van mensen met een kwetsbare gezondheid.
- Ook de komende tijd geven we de communicatie richting medisch kwetsbare groepen en hun directe omgeving verder vorm in nauw contact met deze belangengroepen.
- Zo krijgen we een scherp beeld bij wat zij nodig hebben voor de communicatie met (bijvoorbeeld over de beschermende maatregelen die zij zelf kunnen nemen) en over hun achterban.
- Eén van de generieke adviezen is om, wanneer je je zelf niet fit voelt of zoek bent, contact te vermijden met mensen van wie bekend is dat ze ernstig ziek kunnen worden van een luchtweginfectie. Dit advies wordt onderdeel van de publiekscommunicatie en wijst de samenleving op hun verantwoordelijkheid bij het beschermen van kwetsbaren.

Bijlage 2: Overzicht huidige maatregelen (vanaf 24 februari 2023)

1. Adviezen om verspreiding coronavirus te beperken

- Heeft u **klachten**? **Blijf thuis** en doe een **zelftest**.
- Heeft u corona? Ga in **isolatie***.
- "Haal uw **(herhaal)prik** tegen corona. Ook als u verder helemaal gezond bent".

2. Adviezen om corona en ook andere infectieziekten te voorkomen

- **Was** regelmatig **je handen**.
- **Nies** en hoest in je **elleboog**.
- Zorg voor voldoende **ventilatie**

* **Isolatie na positieve (zelf)test:**

- Met klachten: isolatie min. 5 dagen (mits 24 uur klachtenvrij), max. 10 dagen, geteld vanaf startdatum van klachten.
- Zonder klachten: isolatie 5 dagen, geteld vanaf de testdatum.

Bijlage 3: Overzicht maatregelen EU landen

Land	Huidige covid-19-adviezen (testen en isolatie)
Duitsland	Bij een positieve testuitslag dient men in isolatie te gaan (10 dagen, vanaf 5 ^e dag is verkorting mogelijk indien men 48 uur klachtenvrij is). Duitsland is niet van plan om het isolatie-advies op te heffen.
Frankrijk	Sinds 1 februari jl. is het algemeen isolatieadvies opgeheven. Wel blijven de adviezen gelden bij Covid-19-symptomen of een positieve testuitslag: het doen van een test, het dragen van een mondneusmasker, het vermijden van contact met ouderen en kwetsbare mensen, en het informeren van personen die mogelijk besmet zijn.
Denemarken	Sinds 8 december jl. is isolatie na positieve test niet langer noodzakelijk. Wel wordt geadviseerd om te testen bij symptomen en thuis te blijven bij een positieve testuitslag.
Italië	Sinds 31 december 2022 flink afgeschaald. Sindsdien mogen covid-positieven uit isolatie wanneer ze negatief testen (geen minimum aantal dagen) of vanaf dag vijf zonder test mits twee dagen symptoomvrij.
Zweden	De meeste mensen hoeven zich normaal gesproken niet te laten testen op COVID-19 wanneer ze symptomen ervaren. Wel wordt geadviseerd thuis te blijven en nauw contact met anderen te vermijden wanneer iemand symptomen heeft.
België	Isolatieadvies van kracht: 7 dagen in isolatie, op de 7 ^e dag kan deze worden beëindigd op voorwaarde dat iemand 3 dagen koortsvrij is en geen symptomen heeft. België blijft voorlopig vasthouden aan het isolatie-advies.
Luxemburg	Isolatieplicht van kracht: 4 dagen in isolatie, beginnend op de dag van de test. Vroegtijdige beëindiging van de isolatieperiode is mogelijk bij 2 negatieve uitslagen van antigeentesten binnen 24 uur.
Spanje	Gezien de stabiele epidemiologische covid situatie en de beperkte impact op ziekenhuisopnames, richten de COVID-maatregelen zich momenteel alleen tot het verplichte gebruik van mondkapjes in zorginstellingen, en wordt het gebruik van mondkapjes aanbevolen voor kwetsbare groepen en mensen met ademhalingsproblemen. Isolatiemaatregelen richten zich in dit stadium tot kwetsbare groepen. Zo kunnen in zorginstellingen specifieke isolatie- en bestrijdingsmaatregelen worden toegepast om het risico op de gevolgen van covid-19 en de druk op de gezondheidszorg zo veel mogelijk te beperken.
Oostenrijk	Sinds 1 augustus zijn personen die positief testen op COVID-19 niet langer verplicht om zichzelf te isoleren, maar geldt een aantal maatregelen zoals het dragen van een FFP2-masker, een afstandsnorm en een verbod op het betreden van bepaalde faciliteiten. 30 juni worden alle maatregelen losgelaten. Ook komt de meldplicht voor Covid-19 te vervallen.

- › De VS hebben aangekondigd per 11 mei 2023 een einde te maken aan de noodmaatregelen rondom corona;
- › De UK heeft geen isolatie advies, maar adviseert om thuis te blijven als het kan en contact met kwetsbaren te voorkomen;